

Asia: VN/18837/2024

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi rakennuksissa käytettävien energiamuotojen kertoimien lukuarvoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Daikin Europe N.V. Suomen Sivuliike (jäljempänä Daikin) kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston asetusehdotuksesta rakennuksissa käytettävien energiamuotojen kertoimien lukuarvoista.

Daikin pitää asetusta yleisesti kannatettavana ja näkee sähkön roolin kasvun rakennusten lämmityksessä myönteisenä kehityssuuntana. Esitetty sähkön energiamuotokertoimen alentaminen arvoon 0,90 päästöttömissä rakennuksissa sekä uusiutuvan sähkön osalta arvoon 0,47, on askel oikeaan suuntaan, mutta näemme, että sähkön kerrointa tulisi laskea edelleen, jotta se heijastaisi paremmin suomalaisen sähköntuotannon matalaa päästökuormaa sekä sähkön keskeistä merkitystä energiasiirtymässä. Asetusehdotuksessa mainittu mahdollisuus huomioida ympäristöstä saatava energia (kuten ilma, maa ja vesi) nollakertoimella energiataseessa on kannatettava. Tämä mahdollistaa lämpöpumppujen energiansäästöpotentiaalin paremman hyödyntämisen energialaskennassa ja parantaa investointien houkuttelevuutta. Kannustamme kuitenkin asetuksessa selkeämmin tunnistamaan lämpöpumppujen roolin myös kaukolämpöverkkoon kytketyissä rakennuksissa sekä hybridijärjestelmissä. Näillä ratkaisuilla voidaan parantaa järjestelmätasolla joustavuutta ja energiatehokkuutta sekä tukea huoltovarmuutta.

Esitämme myös, että alkuperävarmennetun uusiutuvan sähkön käyttöä ja sen dokumentointia selkeytettäisiin asetuksessa edelleen. Yhdenmukainen tulkinta ja käytännön ohjeistus mahdollistavat asetuksen tavoitteiden tehokkaan toteutuksen rakennushankkeissa.

Perustelut sähkön kertoimen alemman arvon puolesta:

- Sähkön käyttö lämmitysenergian tuotannossa kasvaa jatkuvasti.

- Sähkö mahdollistaa nopean päästövähennyksen, koska Suomen sähköntuotanto on yhä puhtaampaa.
- Lämpöpumpputeknologia pystyy hyödyntämään sähköä erittäin energiatehokkaasti.
- Sähkö toimii yhdistävänä tekijänä erilaisissa energiajärjestelmissä.

Yksityiskohtaiset huomiot asetuksen vaikutuksista:

1. Rakennusten energiatehokkuuden vertailukelpoisuus tulee säilyttää.

Energiatodistuksen keskeinen tehtävä on mahdollistaa rakennusten energiatehokkuuden vertailu neutraalisti – ilman, että kertoimet ohjaavat liiallisesti tiettyyn lämmitysmuotoon.

2. Lämpöpumppujen hyötysuhde on huomioitava täysimääräisesti.

Lämpöpumput hyödyntävät uusiutuvaa energiaa ja vähentävät merkittävästi päästöjä. Sähkön energiamuotokertoimen tulisi tukea eikä rajoittaa näiden järjestelmien asemaa, erityisesti kun niiden tehokkuus ja ympäristöystävällisyys ovat selkeästi todistettuja.

3. Teknologianeutraalius ja valinnanvapaus ovat keskeisiä periaatteita.

Kertoimien tulisi perustua todellisiin päästöihin ja energiatehokkuuteen – ei ennakko-oletuksiin tai teknologioiden suosimiseen. Johdonmukaisuus ja läpinäkyvyys ovat välttämättömiä, jotta rakennuttajilla ja suunnittelijoilla säilyy vapaus valita paras mahdollinen ratkaisu kuhunkin kohteeseen.

4. Alueellisesti varmennetun uusiutuvan energian hyödyntäminen on tärkeää, mutta siihen liittyy riskejä, jotka tulee huomioida.

Asetuksessa esitetty mahdollisuus käyttää alkuperävarmennettua uusiutuvaa tai päästötöntä energiaa verkkokohtaisen energiamuotokertoimen alentamiseen on kannatettava keino ohjata kohti päästötöntä energiantuotantoa. Jotta tämä ohjausmekanismi toimii oikeudenmukaisesti ja tarkoituksenmukaisesti, tulee varmistaa seuraavat asiat:

- Varmentamisen tulee olla teknisesti selkeää ja hallinnollisesti kevyttä, jotta se on aidosti sovellettavissa rakennushankkeissa eri puolilla maata.
- Verkkokohtaisen alkuperävarmennuksen ei tule johtaa alueelliseen eriarvoisuuteen, jossa tietyillä alueilla rakennusten on helpompi saavuttaa alhaisempi E-luku vain energiantuottajien valikoiman tai sopimusmallien perusteella.
- On varottava tilannetta, jossa E-luku kuvaa yhä vähemmän rakennuksen todellista energiatehokkuutta ja enemmän energiantoimitussopimusta – tällöin mittarista tulee vähemmän luotettava ja läpinäkyvä käyttäjien ja kiinteistönomistajien näkökulmasta.

Daikin katsoo, että verkkokohtaisen energiamuotokertoimen käytön ohjeistuksessa tulee säilyttää tasapaino: sen tulee ohjata uusiutuvaan energiaan, mutta ilman että rakennusten fyysinen energiatehokkuus jää toissijaiseksi. Lisäksi tulee varmistaa, että uusiutuvan energian alkuperävarmennus ei heikennä yhdenvertaisuutta rakennuspaikkojen välillä.

Daikin toimii Euroopan johtavana lämmitys-, jäähdytys-, ilmanvaihto-, ilmanpuhdistus- ja kylmäteknologian valmistajana. Tuotteemme ja ratkaisumme tukevat kestäväää rakentamista ja viihtyisiä sisäolosuhteita mahdollisimman pienellä ympäristökuormalla. Näemme, että asetuksen jatkokehityksessä tulisi vahvemmin huomioida ne teknologiat, jotka tukevat energiasiirtymää nopeasti, tehokkaasti ja kustannustehokkaasti – kuten lämpöpumput.

Yhteenvedona tuemme asetuksen linjauksia ja näemme sen edistävän siirtymää kohti hiilineutraalia rakennuskantaa. Lämpöpumppuratkaisuilla on tässä keskeinen rooli, ja niiden huomioiminen asetuksessa tulee jatkossakin olla keskeinen osa säädöskehitystä.

Daikin Europe N.V. Suomen Sivuliike

Helsinki, 13.6.2025

Mikko Ropponen, toimitusjohtaja

Ropponen Mikko
Daikin Europe N.V. Suomen Sivuliike